

**IZVJEŠĆE O RADU POVJERENSTVA ZA OČUVANJE
NACIONALNIH SPOMENIKA U 2017. GODINI**

Sarajevo, ožujak 2018. godine

K A Z A L O

1.	MJERODAVNOSTI POVJERENSTVA ZA OČUVANJE NACIONALNIH SPOMENIKA	1
2.	PROVEDENE AKTIVNOSTI	1
2.1.	Razmatranje odluka o proglašenju dobara nacionalnim spomenikom	2
2.1.1.	Donošenje odluka o proglašenju dobara nacionalnim spomenikom	2
2.1.2.	Donošenje odluka kojima se utvrđuje da predložena dobra ne ispunjavaju kriterije za proglašenje nacionalnim spomenikom	2
2.1.3.	Donošenje odluka kojima se ranije donesene odluke mijenjaju, dopunjavaju, ispravljaju ili ukidaju	2
2.2.	Rješavanje peticija	3
2.3.	Produženje režima zaštite	3
2.4.	Upis bilješke o nacionalnom spomeniku u zemljišne knjige	3
2.5.	Implementacija odluka Povjerenstva – obilježavanje nacionalnih spomenika	3
2.6.	Davanje stručnog mišljenja na projekte rehabilitacije nacionalnih spomenika	4
2.7.	Lista ugroženih spomenika	4
3.	PROJEKTI POVJERENSTVA	4
3.1.	Kandidirani projekti	4
3.2.	Projekti za koje su odobrena sredstva	5

3.3.	Projekti završeni u 2017. godini	5
3.4.	Projekti na kojima je Povjerenstvo sudjelovalo kao partner u 2017. godini	5
4.	KANDIDATURA NACIONALNIH SPOMENIKA ZA UPIS NA LISTU SVJETSKE BAŠTINE (UNESCO)	6
4.1.	Nominacija nekropola sa stećcima za upis na Listu svjetske baštine UNESCO-a	6
4.2.	Izveščivanje o implementaciji Konvencije o zaštiti svjetske kulturne baštine (UNESCO)	7
5.	SURADNJA SA INSTITUCIJAMA I TIJELIMA MJERODAVNIM ZA IMPLEMENTACIJU ANEKSA 8	8
5.1.	Sastanci sa mjerodavnim institucijama i pojedincima na provedbi Aneksa 8.	8
5.2.	Sudjelovanje predstavnika Povjerenstva na konferencijama, skupovima i seminarima	9
5.3.	Sudjelovanje predstavnika Povjerenstva u radu međunarodnih tijela	9
6.	JAVNOST RADA	9
6.1.	Suradnja sa medijima	9
6.2.	Podizanje svijesti o značaju nasljeđa	12
6.3.	Knjižnica i dokumentacijski centar	12
6.4.	Baza podataka o spomenicima	13
7.	ORGANIZACIJA POVJERENSTVA	14

7.1.	Sastav Povjerenstva	.....
	14	
7.2.	Sjednice Povjerenstva	.....
	14	
7.3.	Tajništvo Povjerenstva	.....
	15	
7.4.	Interni spisi Povjerenstva	.....
	16	
7.5.	Izvanjski suradnici	.....
	17	
7.6.	Stručna obuka uposlenih	.....
	17	
7.7.	Smještaj Povjerenstva	.....
	18	
8.	IZVRŠENJE PRORAČUNA POVJERENSTVA	.....
	18	
9.	ZAKLJUČCI	.....
	18	

Na temelju članka 46. stavak (2) Poslovnika o radu Povjerenstva za očuvanje nacionalnih spomenika ("Službeni glasnik BiH", broj 47/16), Povjerenstvo za očuvanje nacionalnih spomenika na svojoj 19. sjednici održanoj 12. 03. 2018. godine, usvojilo je sljedeće

IZVJEŠĆE O RADU POVJERENSTVA ZA OČUVANJE NACIONALNIH SPOMENIKA U 2017. GODINI

Odlukom Predsjedništva BiH, broj 01-50-1-227-37/16 od 28. 01. 2016. godine, imenovani su novi članovi Povjerenstva Amir Pašić, Radoje Vidović i Goran Milojević.

Na temelju članka 5. stavak 4. Odluke Predsjedništva Bosne i Hercegovine o Povjerenstvu za očuvanje nacionalnih spomenika ("Službeni glasnik BiH" br. 1/02, 10/02, 42/16 i 50/17), sva tri člana Povjerenstva zasnovala su radni odnos u Povjerenstvu, počev od 1. srpnja 2017. godine.

1. MJERODAVNOSTI POVJERENSTVA ZA OČUVANJE NACIONALNIH SPOMENIKA

Povjerenstvo za očuvanje nacionalnih spomenika (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo) je institucija Bosne i Hercegovine uspostavljena na temelju Aneksa 8. Op

eg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini i Odluke o Povjerenstvu za očuvanje nacionalnih spomenika koju je donijelo Predsjedništvo Bosne i Hercegovine na 119. sjednici, održanoj 21. 12. 2001. godine, a kojom su, sukladno odredbama Aneksa 8., utvrđena osnovna načela i ciljevi djelovanja Povjerenstva, te njegovi primarni zadatci i ovlaštenja kao institucije Bosne i Hercegovine. Odluka je objavljena u "Službenom glasniku BiH", br. 1/02, 10/02, 42/16 i 50/17.

Na temelju ovlaštenja iz Aneksa 8. Op

eg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini Povjerenstvo donosi odluke o proglašenju pokretnih i nepokretnih dobara nacionalnim spomenikom, primjenjujući Kriterije o proglašenju dobara nacionalnim spomenicima ("Službeni glasnik BiH", br. 33/02 i 15/03), i na temelju Pravilnika o aktivnostima vezanim za međunarodnu suradnju ("Službeni glasnik BiH", broj 29/02), koji je donijelo Predsjedništvo BiH, daje inicijativu za pokretanje postupka za zaključivanje međunarodnih ugovora, priprema prijedloge ugovora, sudjeluje u prethodnim pregovorima radi zaključivanja međunarodnih ugovora na ekspertnoj razini, izvršava međunarodne ugovore, te obavlja druge poslove međunarodne suradnje u oblasti zaštite nacionalnih spomenika.

2. PROVEDENE AKTIVNOSTI

Na temelju ovlaštenja iz Aneksa 8. Op

eg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, Povjerenstvo razmatra i donosi odluke o proglašenju pokretnih i nepokretnih dobara nacionalnim spomenikom, primjenjujući Kriterije o proglašenju dobara nacionalnim spomenicima ("Službeni glasnik BiH", br. 33/02 i 15/03).

Za dobra koja ne ispunjavaju Kriterije o proglašenju dobara nacionalnim spomenikom, Povjerenstvo donosi odluku kojom se utvrđuje da predloženo dobro ne ispunjava te kriterije ("negativne odluke").

Odredbom članka 40. Poslovnika o radu Povjerenstva za očuvanje nacionalnih spomenika utvrđeni su slučajevi u kojima Povjerenstvo može odlučiti o izmjeni ili dopuni ranije donesene odluke o proglašenju dobra nacionalnim spomenikom. Izmjene i dopune odluke u propisanim slučajevima donose se na način i prema postupku propisanim za donošenje odluke o proglašenju dobra nacionalnim spomenikom.

Povjerenstvo po službenoj dužnosti (bez posebnog zahtjeva), donosi odluke o proglašenju nacionalnim spomenikom za svako pojedinačno dobro upisano na Privremenu listu nacionalnih spomenika Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 33/02). Na Privremenoj listi, koju je uspostavilo Povjerenstvo za očuvanje nacionalnih spomenika u sazivu iz razdoblja 1995. – 2001. godine, upisano je 776 spomenika.

Postupak za proglašenje dobra nacionalnim spomenikom pokreće se na temelju peticije – prijedloga za utvrđivanje dobra nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine. Peticije za utvrđivanje dobra nacionalnim spomenikom podnose se Povjerenstvu sukladno članku V. Aneksa 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u BiH. Povjerenstvo je utvrdilo jedinstvenu formu peticije prema vrsti dobra. Peticiju može podnijeti bilo koja pravna ili fizička osoba u Bosni i Hercegovini¹.

2.1. Razmatranje odluka o proglašenju dobara nacionalnim spomenikom

U 2017. godini Povjerenstvo je razmatralo ukupno **40 prijedloga odluka koliko je i planirano Godišnjim planom za 2017. godinu.**

2.1.1. Donošenje odluka o proglašenju dobara nacionalnim spomenikom

Tijekom 2017. godine Povjerenstvo je proglasilo nacionalnim spomenicima **20** dobara.

***Prilog 1:** Odluke o proglašenju dobara nacionalnim spomenicima, donesene u 2017. godini*

2.1.2. Donošenje odluka kojima se utvrđuje da predložena dobra ne ispunjavaju kriterije za proglašenje nacionalnim spomenikom

U 2017. godini Povjerenstvo je donijelo ukupno **7 odluka** kojima se odbija peticija/prijedlog za proglašenje dobara nacionalnim spomenicima Bosne i Hercegovine.

***Prilog 2:** Odluke kojima se utvrđuje da dobro ne ispunjava kriterije za proglašenje nacionalnim spomenikom, donesene u 2017. godini*

2.1.3. Donošenje odluka kojima se ranije donesene odluke mijenjaju, dopunjavaju, ispravljaju ili ukidaju

---

¹ Povjerenstvo je do 31. 12. 2016. godine ukupno primilo 1702 peticije.

U razdoblju 2002. – 2017. godine Povjerenstvo je donijelo ukupno:

- 1.023 odluka, od toga 841 pozitivnu (33 pokretna i 808 nepokretnih dobara) i 182 negativne odluke. Od ukupnog broja proglašenih nacionalnih spomenika, 600 spomenika nalazi se na teritoriji Federacije BiH, 230 spomenika na teritoriji Republike Srpske i 11 spomenika u Brčko Distriktu BiH. Od ukupnog broja negativnih odluka, 153 odluka je za dobra koja se nalaze na području FBiH, 27 na području RS, a 2 na području Brčko Distrikta.
- Konačne odluke o proglašenju nacionalnim spomenicima za ukupno 347 dobara sa Privremene liste, odnosno 5 spomenika u toku 2017. godine. Od ukupnog broja proglašenih dobara sa Privremene liste (347), 249 dobara se nalazi na području FBiH, 94 na području RS, a 4 na području Brčko Distrikta.
- 522 pozitivne odluke za dobra za koje su podnesene peticije nacionalnim spomenicima Bosne i Hercegovine,
- 83 odluke o izmjenama i dopunama odluka o proglašenju dobara nacionalnim spomenicima.

U 2017. godini Povjerenstvo je donijelo ukupno **8** odluka o izmjenama, dopunama ili ispravkama **odluka** o proglašenju dobara nacionalnim spomenicima.

Prilog 3: *Odluke o izmjenama, dopunama, ispravkama ili ukidanju odluka Povjerenstva, donesene u 2017. godini.*

2.2. Rješavanje peticija

Tijekom 2017. godine Povjerenstvu je upućeno 12 peticija, te 2.467 ostalih dopisa, zahtjeva i podnesaka (ukupno 2.479 spisa) koji su rješavani sukladno ovlaštenjima Povjerenstva utvrđenim zakonom i Općim spisima Povjerenstva.

Prilog 4: *Lista peticija / prijedloga za proglašenje dobara nacionalnim spomenicima, primljenih u 2017. godini*

Tijekom 2017. godine Povjerenstvo je proglasilo nacionalnim spomenicima Bosne i Hercegovine ukupno 15 dobara za koje su podnesene peticije (vidi Prilog 1).

2.3. Produženje režima zaštite

Povjerenstvo je na sjednicama održanim u 2017. godini donijelo 7 odluka o produženju režima zaštite iz članka V. stavak 3. Aneksa 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, za ukupno 47 dobara. Odluke su objavljene u "Službenom glasniku BiH". Režim zaštite produžen je do donošenja konačne odluke Povjerenstva za očuvanje nacionalnih spomenika o proglašenju predloženih dobara nacionalnim spomenikom.

Prilog 5: *Popis kulturno-povijesnih dobara kojima je u 2017. godini produžen režim zaštite do donošenja konačne odluke Povjerenstva*

2.4. Upis bilješke o nacionalnom spomeniku u zemljišne knjige

Povjerenstvo je u razdoblju 2002. – 2017. godine uputilo ukupno 797² zahtjeva nadležnim zemljišnoknjižnim uredima za upis zabilježbe o nepokretnim nacionalnim spomenicima u zemljišne knjige (zahtjev se upućuje nakon stupanja odluke na snagu, odnosno nakon objave u "Službenom glasniku BiH"). Zaključno sa 31. 12. 2017. godine, Povjerenstvu je dostavljeno 553 rješenja kojim se dopušta upis zabilježbe o proglašenju nacionalnih spomenika BiH u zemljišne knjige u cijelosti, 20 rješenja o djelomičnom upisu (dio spomenika se iz određenog razloga ne može upisati u ZK, te se za taj dio odbija zahtjev), 31 rješenje o upisu u katastarski operat (tamo gdje nema zemljišnih knjiga), te 140 rješenja kojima se odbija zahtjev za upis zabilježbe o nacionalnom spomeniku u ZK. Najčešći razlog za odbijanje zahtjeva za upis je što u odlukama Povjerenstva nema katastarskih podataka po starom premjeru, bez kojih zemljišnoknjižni uredi, sukladno zakonu, ne mogu izvršiti upis u zemljišne knjige. Za 27 zahtjeva u tijeku je postupak upisa (pismena ili usmena informacija od mjerodavnog referenta), dok za 26 zahtjeva Povjerenstvu još nije dostavljen nikakav odgovor (upućene su urgencije, ukoliko je od podnošenja zahtjeva prošlo 2 mjeseca).

2.5. Implementacija odluka Povjerenstva – obilježavanje nacionalnih spomenika

- Tijekom 2017. godine Povjerenstvu dostavljeni zahtjevi za tehničku pripremu ukupno četiri ploče:
  - Most u Klepcima, Čapljina,

---

² Od ukupno 841 proglašenog dobra, za 44 dobra nije podnesen zahtjev, jer odluke još nisu objavljene u Sl. glasniku (13) ili se radi o pokretnim dobrima (31) koja se ne upisuju u ZK.

- Stari grad Jezerski, Bosanska Krupa,
  - Cincarsko groblje u Brčkom,
  - Zgrada Predsjedništva BiH u Sarajevu.
- Upućen odgovor Srpsko-pravoslavnoj eparhiji vezano za prijedlog izmjene teksta infoploče za Manastir Zavala.
- Nakon interesa predstavnika Općine Cazin, objašnjena procedura pripreme i izrade infoploče, te dostavljena tehnička specifikacija.

2.6. Davanje stručnog mišljenja na projekte rehabilitacije nacionalnih spomenika

U 2017. godini Povjerenstvo je, na zahtjev Federalnog ministarstva prostornog uređenja, Službe iz Brčko Distrikta BiH i drugih institucija, dalo 34 stručna mišljenja na projektnu dokumentaciju za izvođenje radova na nacionalnim spomenicima.

Prilog 6: *Pregled stručnih mišljenja datih na projekte rehabilitacije nacionalnih spomenika u 2017. godini*

2.7. Lista ugroženih spomenika

Povjerenstvo je 2003. godine uspostavilo Listu ugroženih nacionalnih spomenika za koje je neophodno provesti hitne mjere zaštite da bi se spriječilo njihovo potpuno uništenje, a u cilju usmjeravanja pozornosti svih odgovornih entitetskih i državnih tijela uprave, ali i mogućih donatora i investitora na one slučajeve nacionalnih spomenika kojima prijeti nestanak ukoliko odmah ne budu poduzete neophodne aktivnosti za njihovo spašavanje.

Do kraja 2017. godine na Listi se nalazi 80 najugroženijih spomenika. Povjerenstvo je uspostavilo sustav praćenja stanja i aktivnosti vezanih za ugrožene spomenike sa Liste, na temelju utvrđenih indikatora. Od vlada entiteta i mjerodavnih tijela Povjerenstvo je zatražilo da poduzmu sve neophodne mjere iz njihove mjerodavnosti s ciljem zaštite ugroženih spomenika. O stanju ugroženih spomenika i poduzetim aktivnostima Povjerenstvo redovito obavještava javnost.

Tijekom 2017. godine Povjerenstvo je na Listu ugroženih spomenika uvrstilo 2 spomenika, dok sa liste nije skinut niti jedan.

Prilog 7: *Lista ugroženih spomenika*

3. PROJEKTI POVJERENSTVA

Za nacionalne spomenike koji se nalaze na Listi ugroženih spomenika Povjerenstvo se obraćalo zahtjevom za financijsku podršku međunarodnim subjektima, kao i vlastima u Bosni i Hercegovini na svim razinama. Aktivnosti na ovim projektima provodile su se prema ugovorima sklopljenim sa donatorima, a sukladno zakonskim propisima u BiH.

3.1. Kandidirani projekti

Za sredstva Fonda veleposlanstva SAD u BiH za zaštitu kulturnog naslijeđa za 2017. / 2018. godinu nisu kandidirani projekti.

Za sredstva Veleposlanstva Savezne Republike Njemačke u BiH kandidiran je projekat za samostan svetog Bonaventure u Visokom.

Za sredstva Europske unije putem IPA fondova kandidirani su projekti:

- **Quest for Stećci** u saradnji sa Sarajevskom regionalnom razvojnom agencijom (SERDA). Prijedlog projekta je apliciran na poziv za dostavu projektnih prijedloga u sklopu programa Cross-border Co-operation Bosnia

and Hercegovina – Montenegro (2014. – 2020.). Prijedlog projekta je apliciran 9. 12. 2016. godine. Odbijenica je dobivena 17. 10. 2017. godine;

- **Ecology, Community, Museum Innovation (ECCOMI)**. Prijedlog projekta je apliciran na poziv za dostavu projektnih prijedloga u sklopu programa Interreg – IPA CBC (Cross-border Cooperation Programme) Croatia – Bosnia and Hercegovina – Montenegro 2014. – 2020. Prijedlog projekta je apliciran 10. 06. 2016. godine. Odbijenica je dobivena 20. 02. 2017. godine.

3.2. Projekti za koje su odobrena sredstva

- **Zgrada Crvenog križa u Sarajevu** – Projekat parcijalne sanacije enterijera zgrade Društva Crvenog križa BiH u Sarajevu – III. etapa; donator: Specijalni fond američkog veleposlanika u BiH za zaštitu kulturnog naslijeđa; razdoblje realizacije: 30. 09. 2015. – 30. 09. 2017.; vrijednost ugovora 120.000,00 \$;
- **Zemaljski muzej u Sarajevu** – Projekat "Preventivna konzervacija zbirki"; donator: Specijalni fond američkog veleposlanika u BiH za zaštitu kulturnog naslijeđa; razdoblje realizacije: 10. 09. 2015. – 31. 12. 2018.; vrijednost ugovora 625.000,00 \$;
- **Most na rijeci Žepi, Rogatica** – Projekat "Restauracija mosta s kraja XVI. stoljeća na rijeci Žepi, Rogatica"; donator: Specijalni fond američkog veleposlanika u BiH za zaštitu kulturnog naslijeđa; razdoblje realizacije: 17. 09. 2012. – 31. 12. 2015. / 31. 12. 2016.; vrijednost ugovora: 62.600,00 \$;
- **Arheološko područje Skelani, Srebrenica** – Projekat "Preventivna konzervacija mozaika iz 4. stoljeća nove ere"; donator: Vlada Savezne Republike Njemačke; ugovor potpisan 28. 07. 2016. godine; razdoblje realizacije: 28. 07. 2016. – 31. 12. 2017.; vrijednost ugovora 117.349,00 KM;
- **Historijski muzej u Sarajevu** – Projekat "Restauratorski radovi dijela krova"; donator: Specijalni fond američkog veleposlanika u BiH za zaštitu kulturnog naslijeđa; razdoblje realizacije: 30. 09. 2014. – 31. 12. 2016.; vrijednost ugovora 77.600,00 \$, (63.250 \$ američki veleposlanik; 14.350 \$ Povjerenstvo);
- **Mišćina džamija u Sarajevu** – Projekat "Konzervatorski i restauratorski radovi zidne slike Medina"; donator: Vlada Republike Njemačke; ugovor potpisan 15. 09. 2016. godine; razdoblje realizacije: 15. 09. 2016. – 15. 11. 2017. godine; vrijednost ugovora 14,042,82 KM;
- **Projekt "Moja Bosna i Hercegovina – moje naslijeđe"**; donator: Specijalni fond američkog veleposlanika u BiH za zaštitu kulturnog naslijeđa; razdoblje realizacije: 21. 09. 2016. – 31. 03. 2018.; vrijednost ugovora 20.741,00 \$.

3.3. Projekti završeni u 2017. godini

Završeni su sljedeći projekti u 2017. godini:

- Projekt parcijalne sanacije enterijera zgrade Društva Crvenog križa BiH u Sarajevu – III. etapa;
- Projekt "Restauracija mosta s kraja XVI. stoljeća na rijeci Žepi, Rogatica";
- Projekt "Restauratorski radovi dijela krova Historijskog muzeja u Sarajevu";

- Projekt “Konzervatorski i restauratorski radovi zidne slike Medina u Mišćinoj džamiji u Sarajevu“;
- Projekt “Moja Bosna i Hercegovina – moje nasljeđe“.

3.4. Projekti na kojima je Povjerenstvo sudjelovalo kao partner u 2017. godini

Projekat uspostavljanja europske mreže o kulturnom nasljeđu (EUROPEAN HERITAGE NETWORK – HEREIN) (donator: Vijeće Europe; razdoblje realizacije: od 1999. godine bez ograničenja);

Prilog 8: *Izvešća o projektima koje implementira Povjerenstvo*

4. KANDIDATURA NACIONALNIH SPOMENIKA ZA UPIS NA LISTU SVJETSKJE BAŠTINE (UNESCO)

Tijekom 2017. godine vršen je monitoring dobara koja se nalaze na Tentativnoj listi UNESCO-a radi pripreme izvješća na temelju kojega bi se precizirali daljnji zadatci u postupku nominiranja novih dobara.

Izvršen je uvid u stanje sljedećih dobara:

- Povijesno gradsko područje Počitelj,
- Povijesno gradsko područje Jajce,
- Prirodno i povijesno područje Blidinje,
- Prirodno i povijesno područje Blagaj.

4.1. Nominacija nekropola sa stećcima za upis na Listu svjetske baštine UNESCO-a

Tijekom 2017. godine predstavnici Povjerenstva sudjelovali su u izradi dokumenata koji su predstavljali obvezu Bosne i Hercegovine – dopunjena Izjava o univerzalnoj vrijednosti i Stanje konzervacije stećaka koji je do 01. 12. bilo potrebno predati u Odbor za svjetsku baštinu. Dokument je usuglašavan i mijenjan nekoliko puta, a konačno su ga potpisali ministri kulture država sudionica u projektu. U ime BiH dokument je potpisao Ministar civilnih poslova BiH.

Realizirane aktivnosti u 2017. godini:

- 23. 01. 2017. godine održan II. sastanak Međudržavnog koordinacijskog odbora za implementaciju Plana upravljanja nekropola sa stećcima;
- izvršen obilazak nekropole sa stećcima Maculje, Novi Travnik i postavljena infoploča za ovaj lokalitet;
- 24. 07. 2017. održan sastanak Državnog koordinacijskog odbora. Teme su bile implementiranje Plana upravljanja, priprema za izradu izvješća o stanju očuvanosti i izrada web-stranice;
- 11. 09. 2017. godine u Sarajevu održan III. sastanak Međudržavnog koordinacijskog odbora za implementaciju Plana upravljanja nekropola sa stećcima. Na sastanku je usvojen izgled ploča za označavanje upisanih nekropola i dokument Komunikacijske strategije Međudržavnog komunikacijskog odbora;
- 18. 10. 2017. godine u Sarajevu održana Radionica za sajt menadžere na lokalitetima nekropola sa stećcima iz Bosne i Hercegovine koji su upisani na Listu svjetske baštine. Osim predstavnika UNESCO-a, MCP, Povjerenstva, entitetskih zavoda, nazočili su predstavnici općina na čijem teritoriju se nalaze dobra;
- u organizaciji Ministarstva kulture Crne Gore i Narodnog muzeja Crne Gore, od 5. do 10. studenoga održana je konzervatorska radionica “Stećci-

srednjovjekovni nadgrobni spomenici“. Radionici su nazočili stručnjaci iz četiri zemlje koje su bile uključene u međudržavnu nominaciju stećaka za upis na Listu svjetskog naslijeđa UNESCO-a: Srbija, Crna Gora, Hrvatska i BiH, među kojima su bili predstavnici Povjerenstva za očuvanje nacionalnih spomenika. Radionica koju je vodio međunarodni stručnjak za konzervaciju kamena Simon Warrack imala je za cilj izradu uputa za konzervatorsko-restauratorske radove na stećcima kroz teme kompleksnosti konzervacije stećaka, analizu čimbenika rizika (geološki, klimatski i drugi) te specifičnosti konzervatorskih metoda i materijala u odnosu na lokalitete. Pored predavanja i razmjene iskustava, sudionici su obišli lokalitete sa stećcima u Crnoj Gori (Grčka groblja u Plužinama i Žabljaku, te nekropola Bare Žugića podno Durmitora). Nakon radionice će biti prezentiran Plan predstojećih aktivnosti na zaštiti stećaka koji će nakon prispeća u Povjerenstvo biti prezentiran.

- 24. 11. 2017. završen je obvezni dokument – Stanje konzervacije stećaka koji je predat u Odbor za svjetsku baštinu u okviru zadatog roka 01. 12. 2017. Dokument je usuglašavan i mijenjan nekoliko puta. Potpisao ga je ministar civilnih poslova BiH;
- Centar za svjetsko naslijeđe je potvrdio primitak dokumenta Stanje konzervacije stećaka, koji će se razmatrati na narednoj (42.) sjednici Odbora za svjetsko naslijeđe;
- 15. 12. 2017. održan je sastanak Državnog koordinacijskog odbora sa sajt menadžerima nekropola upisanih na Listu svjetskog naslijeđa. Teme sastanka su bile prezentiranje usvojenog izgleda ploča za označavanje upisanih nekropola i implementiranje Plana upravljanja.

Prilog 9: *Zapisnici sa sastanaka i radionica na implementaciji Plana upravljanja za nekropole sa stećcima i dokumenti Međudržavnog koordinacijskog odbora*

4.2. Izvješćivanje o implementaciji Konvencije o zaštiti svjetske kulturne baštine (UNESCO)

Realizirane aktivnosti u 2017. godini:

- izvršen monitoring područja Starog mosta sa Starim gradom Mostar i analiza izvješća Agencije Stari grad Mostar;
- održan sastanak u svezi sa tehničkim prijemom radova na mostu Mehmedpaše Sokolovića u Višegradu, o čemu je urađeno izvješće;
- inicirana priprema za upis Jevrejskog groblja u Sarajevu na Tentativnu listu UNESCO-a u okvirima međudržavne serijske nominacije za jevrejska groblja u Europi, nakon čega je Državnom povjerenstvu BiH za suradnju sa UNESCO-om dostavljen zahtjev kako bi se što prije pokrenule aktivnosti za nominaciju Jevrejskog groblja u Sarajevu na Listu svjetskog naslijeđa. Predstavnici Povjerenstva su sudjelovali u pripremi radnih materijala i analiza, te na sjednici Državnog povjerenstva prezentirali razloge pripreme dokumenta. Nakon prezentacije donesena je odluka da se pokrene procedura pripreme, a da u radnom timu bude predstavnik Povjerenstva.
- Nominiranje Jevrejskog groblja u Sarajevu na Tentativnu listu svjetskog naslijeđa UNESCO-a
  - Predstavnik Povjerenstva imenovan kao član ekspertnog tima za pripremu nominacije Jevrejskog groblja u Sarajevu na Tentativnu listu svjetskog naslijeđa UNESCO-a;

- 27. 03. 2017. godine održan sastanak članova ekspertnog tima;
- 03. 04. 2017. godine održan sastanak članova ekspertnog tima i izvršen obilazak lokaliteta Jevrejskog groblja;
- kontinuirano komuniciranje i konsultacije sa članovima tima;
- zajedno sa članovima tima iz Zavoda za zaštitu spomenika u sastavu Federalnog ministarstva kulture i sporta pripremljen tekst Tentativne liste za Jevrejsko groblje u Sarajevu shodno zadatom obrascu. Dokument je prosljeđen federalnoj ministrici kulture i sporta na razmatranje i prosljeđivanje Državnom povjerenstvu za suradnju BiH sa UNESCO-om;
- dokument do datuma pripreme ovoga izvješ
- a još nije dostavljen Državnom povjerenstvu za suradnju BiH sa UNESCO-om;

Most Mehmed-paše Sokolovića u Višegradu

- Predstavnik Povjerenstva prisustvovao sastanku u svezi sa okončanim radovima restauracije mosta (medijski istupi načelnika općine, tehnički prijem radova i sl.), u organizaciji Veleposlanstva Turske u Bosni i Hercegovini.
- U kolovozu održan sastanak predstavnika TIKa, izvođača radova ER-BU, UNESCO Ureda u BiH, RZZKIPNRS, Općine Višegrad na temu okončanih radova na mostu. Zaključeno je da se pristupi otklanjanju nedostataka koji su uočeni nakon izvođenja radova, sa rokom 24. 10. 2017.
- Radovi na otklanjanju nedostataka (fugiranje) nije izvršeno do navedenog roka pa su prolongirani do povoljnijih vremenskih uvjeta.
- Institut za urbanizam, građevinarstvo i ekologiju RS će izraditi Elaborat o kvalitetu izvedenih radova restauracije mosta.

Stari most u Mostaru

- Prilikom obilaska radova na hotelu Ruža u rujnu, predstavnik izvođača radova informirao da će se radovi okončati do proljeća 2018;
- predstavnik Povjerenstva je u studenome izvršio snimanje trenutačnih radova na hotelu Ruža.

Prilog 10: Izvješće o radu Agencije "Stari grad" za 2017. godinu

5. SURADNJA SA INSTITUCIJAMA I TIJELIMA MJERODAVNIM ZA IMPLEMENTACIJU ANEKSA 8.

Tijekom 2017. godine Povjerenstvo je, sukladno svojim ovlaštenjima, nastavilo, a sa nekima i unaprijedilo ranije uspostavljenu suradnju sa mjerodavnim institucijama i tijelima Bosne i Hercegovine, entiteta, Distrikta Brčko, gradova, kantona i op

ina o pitanjima značajnim za rad Povjerenstva, a sukladno Zakonu o provedbi odluka Povjerenstva za zaštitu nacionalnih spomenika uspostavljenog prema Aneksu 8. Op

eg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, kojim je, između ostalog, propisana obvezna suradnja tijela i institucija na svim razinama vlasti sa Povjerenstvom.

Tijekom 2017. godine predstavnici Povjerenstva sudjelovali su u radu Vijeća Regulacijskog plana povijesnog gradskog područja Počitelj i Vijeća Regulacijskog plana povijesnog gradskog područja Blagaj.

Na temelju poziva Generalnog tajništva Predsjedništva BiH i Službe za zajedničke poslove institucija BiH predstavnici Povjerenstva sudjelovali su u aktivnostima na konzervatorsko-restauratorskim radovima na objektu Predsjedništva BiH – radovi na uređenju salona za zvanice, radovi na izradi specijalnih sigurnosnih vrata, radovi na izradi sigurnosnog sustava i radovi na krovopokrivanju.

5.1. Sastanci sa mjerodavnim institucijama i pojedincima na provedbi Aneksa 8

Tijekom 2017. godine realizirani su brojni sastanci Povjerenstva sa predstavnicima mjerodavnih tijela na svim razinama državne vlasti, predstavnicima institucija mjerodavnih za zaštitu kulturnog nasljeđa Bosne i Hercegovine, predstavnicima vjerskih zajednica, međunarodnih organizacija i drugih institucija i pojedinaca s ciljem uspostavljanja ili unaprjeđenja suradnje Povjerenstva sa navedenim subjektima u postupku donošenja i implementacije odluka Povjerenstva, osiguranja sredstava za provedbu mjera zaštite nacionalnih spomenika u entitetskim proračunima i sredstava za rad Povjerenstva, te rješavanja problema koji su usporavali i otežavali implementaciju Aneksa 8. i Zakona o provedbi odluka Povjerenstva za očuvanje nacionalnih spomenika.

***Prilog 11:** Pregled sastanaka predstavnika Povjerenstva sa mjerodavnim institucijama i pojedincima na provedbi Aneksa 8. u 2017. godini*

5.2. Sudjelovanje predstavnika Povjerenstva na konferencijama, skupovima i seminarima

***Prilog 12:** Pregled sudjelovanja predstavnika Povjerenstva na konferencijama, skupovima i seminarima u inozemstvu u 2017. godini*

5.3. Sudjelovanje predstavnika Povjerenstva u radu međunarodnih tijela

Tijekom 2017. godine, sukladno svojim ovlaštenjima, Povjerenstvo je zastupalo interese Bosne i Hercegovine u međunarodnim tijelima i sudjelovalo na konferencijama i drugim međunarodnim skupovima u svezi s oblašću zaštite nasljeđa.

Predstavnici Povjerenstva su kao izabrani stručnjaci uključeni u Međudržavni koordinacijski odbor za implementaciju Plana upravljanja za nekropole sa stećcima, ICCROM i kao nacionalni koordinator za BiH u Europskoj mreži o kulturnom nasljeđu (EUROPEAN HERITAGE NETWORK – HEREIN).

***Prilog 13:** Pregled sudjelovanja predstavnika Povjerenstva u radu međunarodnih tijela u 2017. godini*

6. JAVNOST RADA

6.1. Suradnja s medijima

Sukladno godišnjem Planu rada i poslovanja, Povjerenstvo informira javnost o svojem radu, donesenim odlukama, zaključcima i stavovima, te drugim aktivnostima rabeći razne komunikacijske kanale (neizravni, izravni i putem medija) i alate (kao npr. konferencije za medije, izjave za medije, organizacija medijskih i drugih promidžbenih događaja, web-stranica, promidžbeni materijali itd.).

Povjerenstvo poduzima aktivnosti u svezi sa promidžbom nacionalnih spomenika na news portalima koji su izrazili interes za takvim vidom suradnje. U izvještajnom razdoblju dostavljeno im je 47 kompletnih materijala, uključujući tekstove i fotografije u cilju afirmacije kulturnog nasljeđa BiH. Pripremljeno je i distribuirano 31 priopćenja za javnost.

Pored toga, Povjerenstvo zaprima upite od medija koji se odnose na djelokrug rada (odluke o proglašenju dobara nacionalnim spomenicima, o trenutnom stanju nacionalnih spomenika, mjere njihove zaštite i očuvanja, te informacije u svezi s eksploatairanjem nekog dobra (zakonske odredbe i sl.). Tijekom 2017. godine Povjerenstvo je službeno zaprimilo 115 upita različitih medija u BiH na koja je odgovoreno u pisanoj formi ili u formi izjave za TV ili radio.

Evidencija medijskog izvješćivanja (Press-clipping)

Za potrebe praćenja i dostavljanja izvoda iz tiskanih, elektronskih i online medija sa područja Bosne i Hercegovine, koji se odnose na rad Povjerenstva za očuvanje nacionalnih spomenika, te oblast kulture, i kulturnog nasljeđa, definiran je popis medija, popis tema i ključnih riječi na temelju kojih izvršitelj pruža usluge press-clippinga. Press-clipping se pohranjuje na server – hemeroteku i dostavlja se svim uposlenim i članovima Povjerenstva na dnevnoj bazi. U tablici, koja je u prilogu ovog izvješća, prikazana je statistička analiza press-clippinga za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2017. godine sa brojem objava (članaka, internetskih objava i TV-priloga) uopćeno iz domena kulture i kulturnog nasljeđa, zatim dio objava koje se odnose na Povjerenstvo, kao i najzastupljenije teme za svaki pojedinačni mjesec. Od ukupno 3159 objava, 496 objava se odnosi na Povjerenstvo za očuvanje nacionalnih spomenika, što iznosi 16 %.

Prilog 14: Analiza press-clippinga Povjerenstva u 2017. godini

Web-stranica Povjerenstva za očuvanje nacionalnih spomenika – www.kons.gov.ba

Postojanje web-stranice je neophodan alat strateškog komuniciranja Povjerenstva s ciljnim javnostima, s obzirom na to da služi i za prezentaciju aktivnosti Povjerenstva te nudi i informacije i sadržaje o svakom pojedinačnom nacionalnom spomeniku kroz dostupnu aplikaciju/sofver, uključujući fotodokumentaciju. Osim toga, redovito ažuriranje stranice (poštujući standarde proaktivne transparentnosti) i njezin kvalitetan sadržaj omogućuje dijeljenje sadržaja putem naloga na društvenim mrežama (facebook-nalog). Na taj način generiraju se nove posjete web-stranici i postiže veći doseg informacija do ciljnih skupina. Ovdje je kao indikator postavljen broj posjeta / klikova po stranici. Pored toga dostupna je anketa o zadovoljstvu korisnika web-stranice u cilju prikupljanja korisnih prijedloga za poboljšanje sadržaja. Povjerenstvo ima i svoj kanal na You Tube koji omogućava postavljanje videosadržaja.

- Početkom 2017. godine usvojena je Strategija online komunikacije Povjerenstva;
- otvoren je facebook-nalog za instituciju (<https://www.facebook.com/Komisija-za-o%C4%8Duvanje-nacionalnih-spomenika-2052886938280438>).

Kraći statistički pregled poduzetih aktivnosti u cilju poboljšanja web-stranice

U razdoblju od 01. 01. 2017. do 31. 12. 2017. godine, analizom broja posjeta web-stranici ustanovljeno je da je ukupan broj korisnika posjetitelja 7.444. Ukupan broj registriranih klikova na bilo koji link je 69.307, što se odnosi i na višestruki broj klikova jednog korisnika.

U ovome razdoblju je bilo više novih korisnika, dakle posjetitelja koji nisu ranije bili na web-stranici.

U aplikaciju na web-stranici na kojoj se nalaze odluke o proglašenju dobara nacionalnim spomenicima, tijekom 2017. godine 232 odluke su postavljene na sva tri jezika.

U razdoblju otkako je instaliran brojač preuzimanja dokumenata / odluka (od 10. 09. 2017.) ukupno je registrirano 944 preuzimanja sa aplikacije.

Na aplikaciji su urađene izmjene i poboljšanja u performansama:

- napravljena je nova galerija koja ima bolji pregled slika spomenika;
- uklonjen je login stranica, tako da korisnici imaju pristup izravno na nacionalne spomenike;
- afrikati se vide u aplikaciji i moguće je vršiti pretragu po njima;
- implementiran je brojač skinutih odluka u aplikaciji;
- dodano je novo polje zona zaštite;
- implementirana su poboljšanja koja ubrzavaju dodatno aplikaciju.

Promidžbene aktivnosti (događaji, kampanje, press-konferencije i sl.)

U izvještajnom razdoblju realizirani su sljedeći promidžbeni događaji:

- 08. 03. 2017. godine – Posjet sarajevskih studenata Arhitekture i konzervacije Povjerenstvu za očuvanje nacionalnih spomenika. Studentima su prezentirane aktivnosti očuvanja kulturne baštine sa naglaskom na projekte zaštite bosanskohercegovačkog nasljeđa. Tijekom posjeta više od 20 studenata posjetilo je Knjižnično-dokumentacijski centar Povjerenstva.
- 20. 03. 2017. godine – Posjet nacionalnom spomeniku – Most na Žepi, na kojemu su okončani radovi urgentne stabilizacije mosta i postavljanje informacijske ploče u prisustvu veleposlanice SAD-a u BiH Nj. E. Maureen Cormack.
- 27. 03. 2017. godine – Ceremonija dodjele nagrada učenicima-pobjednicima natječaja “Moja Bosna i Hercegovina – moje nasljeđe“ na temu “Nasljeđe i vandalizam“ u Međunarodnom centru za djecu i omladinu Novo Sarajevo.
- 13. 04. 2017. godine – Obilježavanje Međunarodnog dana spomenika i spomeničkih cjelina. Povjerenstvo za očuvanje nacionalnih spomenika u suradnji sa Arhitektonskim fakultetom u Sarajevu organiziralo je predavanja za studente IV. godine pod nazivom “Nasljeđe i turizam“.
- 21. 04. 2017. godine – Obilježavanje Međunarodnog dana i noći knjige i autorskih prava. KDC Povjerenstva organizirao je radionicu pod nazivom “Knjižnica kulturno nasljeđe vama u posjetu“ za učenike petog i šestog razreda dvije osnovne škole na općini Ilidža (Četvrta i Peta osnovna škola).
- 10. 05. 2017. godine – Ceremonija dodjele nagrada učenicima-pobjednicima natječaja i sudionicima trodnevnog kampa “Moja Bosna i Hercegovina – moje nasljeđe 2017“ u Zemaljskom muzeju u Sarajevu.

- 11. 05. 2017. godine – Ceremonija – prezentacija rezultata treće etape projekta restauracije zgrade Društva Crvenog križa BiH u Sarajevu u enterijeru ovog nacionalnog spomenika BiH u prisustvu veleposlanice SAD-a u BiH Nj. E. Maureen Cormack.
- 19. 05. 2017. godine – Obilježavanje Međunarodnog dana muzeja postavljanjem informacijske ploče na lokalitetu nekropole sa stećcima Maculje, općina Novi Travnik uz nazočnost lokalne zajednice.

Postupanje sukladno Zakonu o slobodi pristupa informacijama u Bosni i Hercegovini

Tijekom 2017. godine zaprimljeno je četiri zahtjeva na temelju Zakona o slobodnom pristupu informacijama BiH. Svi zahtjevi su obrađeni u zakonski propisanom roku.

6.2. Podizanje svijesti o značaju nasljeđa

Kampanja "Moja Bosna i Hercegovina – moje nasljeđe" provodi se od 2006. godine u suradnji sa Veleposlanstvom Sjedinjenih Američkih Država u BiH. Do sada je u kampanji sudjelovalo preko 65 škola iz više od 20 bosanskohercegovačkih gradova (Sarajevo, Mostar, Trebinje, Livno, Jajce, Travnik, Stolac, Čapljina, Ljubinje, Šipovo, Ustikolina, Blagaj...), odnosno 12.000 učenika. Kroz projektne aktivnosti, kao što su predavanja u školama i na lokalitetima nacionalnih spomenika, djeca stječu i usavršavaju znanja o kulturnom nasljeđu, sa fokusom na stare gradove, arhitekturu, umjetnička djela, zanate, usmena predanja i dr.

Tijekom 2017. godine realizirane održana su predavanja u 11 osnovnih škola u BiH, Kamp "Moja BiH – moje nasljeđe" i izložba učeničkih radova i finalna ceremonija dodjele nagrada učenicima – pobjednicima natječaja "Moja Bosna i Hercegovina – moje nasljeđe 2017".

6.3. Knjižnica i dokumentacijski centar

Knjižnica i dokumentacijski centar Povjerenstva (KDC) je zadužen za prikupljanje, obradu i čuvanje dokumentacije o nacionalnim spomenicima BiH. Knjižnica suradnicima Povjerenstva osigurava pristup fondovima knjižnične i dokumentarne građe, informacijama i sadržajima za potrebe stručnog rada na proglašenju dobra nacionalnim spomenikom

Knjižnica osim suradnicima Povjerenstva svoje usluge pruža vanjskim korisnicima studentima, magistrantima, doktorantima, kao i istraživačima u oblasti nasljeđa.

Ustrojstvo centra bazirano je na dva usko povezana dijela: knjižničnom i dokumentacijskom. Knjižnični dio čini fond od oko 3 000 jedinica knjižne građe iz oblasti nasljeđa, arhitekture, umjetnosti, povijesti, menadžmenta u nasljeđu, arheologije, etnologije i pravne zaštite.

Razvitak ovog specijaliziranog fonda stručne literature o nasljeđu svojim donacijama pomogli su ICCROM Library, Povijesni arhiv Sarajevo, ISLAMIC CONFERENCE RESEARCH CENTER (IRICICA), Global Librarian projcc, Britansko vijeće Sarajevo, ARCHAEOLOGICAL INSTITUTE OF AMERICA, Muzej Hercegovine Mostar, Muzej Semberije Bijeljina, Akademija nauka i umjetnosti BiH i dr.

Fond neknjižne građe čine zbirke projektno-tehnički dokumentacije, kartografske građe (mape, geodetske podloge i dr.), fotodokumentacije (arhivske i nove), novinskih članaka i grafičke građe (plakati, razglednice, kalendari i dr.). Fond neknjižne građe broji oko 15 000 jedinica.

Obrada građe vrši se po Međunarodnim standardima ISBD(M) za opis knjižne građe i ISBD(ER) za opis elektroničke građe. Građa iz 10 zbirki evidentirana je u inventarnim knjigama i digitalnim katalozima koji se nadopunjuju. Klasifikacija i katalogizacija građe u fondovima vrši se po predmetnim odrednicama i UDC klasifikaciji.

U knjižnici se kontinuirano sukladno prikupljenoj građi vrši digitalizacija. Digitalizacija se odvijala u nekoliko etapa, u prvoj – 2007. godine digitalizirani su projekti (tehnička dokumentacija), u drugoj – koja je započela 2009. godine, digitalizirana je kompletna kartografska građa, u trećoj etapi – 2010. godine digitalizirane su arhivske fotografije (Ćiro Raić, Vik Roganović i dr.). Od 2011. godine provodi se digitalizacija građe prema trenutačnim potrebama institucije.

Knjižnica ima uspostavljenu suradnju međaknjižnične razmjene sa drugim sličnim institucijama (muzeji, knjižnice, instituti i dr.). Na taj način fond knjižnice je obogaćen izdanjima serijskih publikacija koje izdaju ove institucije kao što su: Glasnik Zemaljskog muzeja, Bosanska Vila, časopis Nada, časopis Most i dr.

Glavna aktivnost unutar dokumentacijskog dijela je prikupljanje, sortiranje, čuvanje dokumenata različitog tipa, papirne dokumentacije, video i audiofilmova, projekata i fotografija o dobrima koji su proglašena nacionalnim spomenicima ili o onima koji imaju povijesnu, kulturnu, arhitektonsku, arheološku, etnografsku ili neku drugu vrijednost. Ova objedinjena građa čini jedinstvenu zbirku nazvanu *Spomenički dosje* u kojoj se čuva papirna i digitalna dokumentacija o proglašenim nacionalnim spomenicima. Zbirka se popunjava sukladno proglašenjem dobara nacionalnim spomenicima i predstavlja najvrjedniju zbirku unutar fonda knjižnice.

Dokumentacija kojom Povjerenstvo raspolaže je javna, dostupna na uvid zainteresiranim pravnim i fizičkim osobama za njihove istraživačke i obrazovne potrebe, pod uvjetima i na način utvrđen Pravilnikom o radu knjižnice i dokumentacijskog centra i Pravilima rabljenja dokumentacije.

Knjižnica i dokumentacijski centar pruža sve usluge korisnicima predviđene Zakonom o knjižničnoj djelatnosti.

Posebna usluga koju knjižnica nudi vanjskim korisnicima, stručnoj i znanstvenoj javnosti jeste dokumentacija iz fonda *Spomeničkog dosjea* koja se dostavlja u digitalnoj formi na zahtjev.

Knjižnica provodi aktivnosti licenciranja izdanja Povjerenstva godišnjaka "Baština" u znanstvenim bazama EBSCO_host i Central and Eastern European Online Library (CEEOL).

Ustrojstvo centra bazirano je na dva usko povezana dijela: knjižničnom i dokumentacijskom. Građa iz zbirki je evidentirana u inventarnim knjigama i digitalnim katalozima koji se dopunjavaju.

Prilog 15: Izvješće o radu knjižnice i dokumentacijskog centra u 2017. godini

6.4. Baza podataka o spomenicima

Baza – središnji inventar nasljeđa BiH je otvoren i kontinuiran sustav čija je osnovna namjena:

- objediniti pregled cjelokupnog fonda BiH – za sva dobra i spomenike objediniti sve relevantne podatke i omogućiti njihovu široku dostupnost i jednostavno pretraživanje (historijat, pregled trenutačnog stanja radova, stupanj dokumentiranosti, knjižničnu i dokumentacijsku građu vezanu uz dobra itd.),
- osigurati baze znanja neophodne za rad na održavanju i zaštiti kulturno-povijesnog nasljeđa BiH,

- kreirati podloge za izradu prostornih i urbanističkih planova na razini države, entiteta, općina,
- olakšati naučna istraživanja kulturno-povijesnog nasljeđa BiH.

Središnji inventar nasljeđa BiH se sastoji od dva modula, odnosno modula spomenici i modula dokumentacijsko-knjižnične zbirke (DKZ).

Tijekom 2017. godine nije vršen unos podataka u bazu u cilju evidentiranja i otklanjanja grešaka koje su se javile. Ukupan broj unesenih odluka do kraja 2017. godine iznosi 500.

7. ORGANIZACIJA POVJERENSTVA

7.1. Sastav Povjerenstva

Na temelju članka II. stavak 4. Aneksa 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u BiH i članka 5. Odluke o Povjerenstvu za očuvanje nacionalnih spomenika Predsjedništvo Bosne i Hercegovine donijelo je, na 19. sjednici održanoj 28. siječnja 2016. godine, Odluku o razrješenju dosadašnjih članova Povjerenstva: dr. Amra Hadžimuhamedović, prof. dr. Dubravko Lovrenović i prof. dr. Ljiljana Ševo, te Odluku o imenovanju novih članova Povjerenstva: prof. dr. Amir Pašić, Goran Milojević i Radoje Vidović. Odluke su objavljene u "Službenom glasniku BiH", broj 10/16.

Predsjedništvo BiH donijelo je, na 25. sjednici održanoj 25. ožujka 2016. godine, Odluku o razrješenju međunarodnih članova Povjerenstva: prof. dr. Zeynep Ahunbay i prof. dr. Martin Cherry. Na istoj sjednici Predsjedništvo je donijelo Odluku o dopuni Odluke o Povjerenstvu za očuvanje nacionalnih spomenika ("Službeni glasnik BiH", broj 42/16), kojom je u članku 7. utvrđeno da Povjerenstvo usvaja opće spise sa tri glasa – konsenzusom domaćih članova, s tim da će se ta odredba primjenjivati do 30. svibnja 2017. godine (dakle 12 mjeseci).

Na temelju članka 5. stavak 4. Odluke Predsjedništva Bosne i Hercegovine o Povjerenstvu za očuvanje nacionalnih spomenika ("Službeni glasnik BiH", br. 1/02, 10/02, 42/16 i 50/17), sva tri člana Povjerenstva zasnovala su radni odnos u Povjerenstvu, počev od 1. srpnja 2017. godine.

7.2. Sjednice Povjerenstva

U 2017. godini održano je devet (9) sjednica Povjerenstva, i to:

- 9. sjednica, održana 21. ožujka 2017. godine (predsjedatelj Goran Milojević, sa mandatom od 23. 12. 2016. do 22. 10. 2017. godine³);
- 10. sjednica, održana 12. travnja 2017. godine (predsjedatelj Goran Milojević);
- 11. sjednica, održana 26. travnja 2017. godine (predsjedatelj Goran Milojević);
- 12. sjednica, održana 11. svibnja 2017. godine (predsjedatelj Goran Milojević);
- 13. sjednica, održana 13. lipnja 2017. godine (predsjedatelj Goran Milojević);

---

³ Prema članku 8. stavak (3) Poslovnika o radu Povjerenstva za očuvanje nacionalnih spomenika domaći članovi Povjerenstva smjenjuju se na funkciji predsjedatelja svakih deset mjeseci. Na radnom sastanku održanom 23. 02. 2016. članovi Povjerenstva su dogovorili da prvi predsjedatelj bude Amir Pašić, a naredni Goran Milojević (sukladno redosljedu navedenim u Odluci Predsjedništva BiH o imenovanju članova Povjerenstva).

- 14. sjednica, od 17. do 18. srpnja 2017. godine (predsjedatelj Goran Milićević);
- 15. sjednica, održana 08. kolovoza 2017. godine (predsjedatelj Goran Milićević);
- 16. sjednica, održana 11. listopada 2017. godine (predsjedatelj Goran Milićević);
- 17. sjednica, održana 07. prosinca 2017. godine (predsjedatelj Radoje Vidović, sa mandatom od 23. 10. 2017. do 22. 08. 2018. godine).

7.3. Tajništvo Povjerenstva

Stručne i administrativne poslove za Povjerenstvo obavlja Tajništvo, koje sačinjava stručno i kompetentno osoblje i to za: graditeljsko nasljeđe, arheološko nasljeđe, pokretno nasljeđe, pravne poslove (pravna zaštita nacionalnih spomenika i opći poslovi), financijske poslove, knjižnične poslove, poslove odnosa sa javnošću i tehničku koordinaciju.

Izvršni dužnosnik organizira i rukovodi radom Tajništva.

Prema važećem Pravilniku o unutarnjoj organizaciji Povjerenstva, koji je stupio na snagu 01. 02. 2017. godine, nakon pribavljanja suglasnosti Predsjedništva Bosne i Hercegovine, za izvršavanje poslova i zadataka iz mjerodavnosti Povjerenstva utvrđeno je 21 radno mjesto (36 izvršitelja), od čega su 3 radna mjesta imenovanih osoba (7 izvršitelja), 2 rukovodeća radna mjesta (2 izvršitelja), 11 djelatničkih radnih mjesta (21 izvršitelj) i 5 uposleničkih radnih mjesta (6 izvršitelja), kako slijedi:

Naziv radnog mjesta	Stručna sprema	Broj izvršitelja
1. Član Povjerenstva	VSS	3
2. Savjetnik člana Povjerenstva	VSS	3
3. Izvršni dužnosnik	VSS	1
4. Pomoćnik izvršnog dužnosnika za opće i pravne poslove	VSS	1
5. Pomoćnik izvršnog dužnosnika za nasljeđe	VSS	1
6. Stručni savjetnik za pokretno nasljeđe	VSS	1
7. Stručni savjetnik za arheologiju	VSS	1
8. Stručni savjetnik za graditeljsko nasljeđe	VSS	10
9. Stručni savjetnik za povijest umjetnosti	VSS	2
10. Stručni savjetnik za povijest	VSS	1
11. Stručni savjetnik za odnose s javnošću	VSS	1
12. Stručni savjetnik za međunarodno pravo i pravnu zaštitu nacionalnih spomenika	VSS	1
13. Stručni savjetnik – dokumentarist	VSS	1
14. Stručni savjetnik za tehničku koordinaciju	VSS	1
15. Stručni savjetnik za proračun i javne nabavke	VSS	1

Naziv radnog mjesta	Stručna sprema	Broj izvršitelja
16. Stručni saradnik – administrator mreže	VSS	1
17. Referent za finansijske poslove	SSS	2
18. Tehnički tajnik	SSS	1
19. Vozač / kurir	SSS	1
20. Referent za poslove pisarnice i arhive	SSS	1
21. Domaćica	NSS	1
UKUPNO IZVRŠITELJA:		36

Izvršni dužnosnik, savjetnici članova Povjerenstva, državni djelatnici i zaposlenici Povjerenstva obvezno zasnivaju radni odnos u Povjerenstvu, a članovi Povjerenstva mogu zasnovati radni odnos na vlastiti zahtjev, sukladno članku 5. stavak 4. Odluke Predsjedništva BiH o Povjerenstvu za očuvanje nacionalnih spomenika. Na temelju te odredbe, sva 3 člana Povjerenstva zasnovali su radni odnos u srpnju 2017. godine.

Zaključno sa 31. 12. 2017. godine u Povjerenstvu su upražnjena sljedeća radna mjesta:

- Savjetnik člana Povjerenstva (3 izvršitelja)
- Stručni savjetnik za pokretno nasljeđe
- Stručni savjetnik za arheologiju
- Stručni savjetnik za graditeljsko nasljeđe (2 izvršitelja)
- Stručni savjetnik za povijest umjetnosti
- Stručni suradnik – administrator mreže
- Referent za finansijske poslove
- Domaćica.

Etnički sastav Tajništva (osoblja) Povjerenstva nije sukladan članku 3. Aneksa 8. Općeg okvirnog mirovnog sporazuma (nezadovoljavajući broj predstavnika srpskog i hrvatskog naroda).

7.4. Interni spisi Povjerenstva

U 2017. godini doneseni su sljedeći interni spisi:

1. Pravilnik o unutarnjoj organizaciji Povjerenstva za očuvanje nacionalnih spomenika, broj 01.3-2.14-33/17-4 od 01. 02. 2017.
2. Pravilnik o radnom vremenu, odmorima i odsustvima u Povjerenstvu za očuvanje nacionalnih spomenika, broj 04.1-02.14-33/17-5/17 od 03. 04. 2017.
3. Odluka o praćenju realizacije ugovora zaključenih sa vanjskim suradnicima, broj 03.1-07.2-11/17-18 od 21. 03. 2017.
4. Odluka o načinu i postupku ostvarivanja prava uposlenih u Povjerenstvu za očuvanje nacionalnih spomenika na naknadu za službeno putovanje broj 04.1-16.3-3/17-65 od 18. 07. 2017.
5. Rješenje o određivanju radnih mjesta kojima se pošta dostavlja u rad, broj: 09-07.2-11/17-15 od 08. 02. 2017.
6. Odluka kojom se daje ovlaštenje za rabljenje bankovne biznis-kartice, broj 03.1-16.3-3/17-3 od 06. 01. 2017.

8. Izmjene i dopune Odluke o bližim kriterijima i postupku za dodjelu stimulacije uposlenim u Povjerenstvu za očuvanje nacionalnih spomenika, broj 03.1-16.3-3/17-12 od 15. 02. 2017.
9. Lista neposredno nadređenih i njihovih pretpostavljenih u postupku ocjenjivanja rada državnih djelatnika i uposlenika u Povjerenstvu za očuvanje nacionalnih spomenika broj 04.1-07.2-11/17-80 od 25. 12. 2017.
10. Dopuna Odluke o imenovanju djelatnika za financije, broj 03.1-7.2-11/17-9 od 13. 02. 2017.
11. Rješenje o ovlaštenju za čuvanje i uporabu pečata u Povjerenstvu za očuvanje nacionalnih spomenika, broj 03.1-07.1-74/17-1 od 02. 03. 2017.
12. Odluka o imenovanju koordinatora za srednjoročno planiranje, broj 03.1-7.2-11/17-10 od 13. 02. 2017.
13. Rješenje o ovlaštenju za uporabu i čuvanje ključeva kase blagajne, broj 03.1-7.2-11/17-11 od 13. 02. 2017.
14. Program stručnog usavršavanja državnih djelatnika i uposlenika u Povjerenstvu za 2017. godinu, broj 02-34.5-34/17-5 od 13. 02. 2017.
15. Srednjoročni plan rada Povjerenstva za očuvanje nacionalnih spomenika za razdoblje 2016. – 2018. godine, broj 03.2-7.4-62/17-1 od 14. 02. 2017.
16. Rješenje o imenovanju upravitelja obuke državnih djelatnika uposlenih u Povjerenstvu za očuvanje nacionalnih spomenika, broj 04.1-7.2-11/17-24 od 19. 04. 2017.
17. Izmjena Odluke o imenovanju povjerenstva za provedbu postupaka javnih nabavki u 2017. godini, broj 04.1-16.4-56/17-3 od 03. 07. 2017.
18. Odluka o uspostavljanju ureda Povjerenstva za očuvanje nacionalnih spomenika u Banjoj Luci i Mostaru, broj 04.1-02.14-33/17-8 od 17. 07. 2017.
19. Ovlaštenje Mireli Mulalić Handan da rukovodi radom Tajništva u odsustvu izvršnog dužnosnika, broj 04.1.7.2-11/17-28 od 15. 05. 2017.
20. Plan potreba Povjerenstva za očuvanje nacionalnih spomenika za horizontalnim obukama u 2018. godini, broj 04.1-34.5-34/17 od 31. 10. 2017.
21. Izvješće o radu Povjerenstva za očuvanje nacionalnih spomenika u 2016. godini, broj 13-2.14-33/17-9 od 08. 08. 2017.
22. Plan rada Povjerenstva za očuvanje nacionalnih spomenika za 2017. godinu, broj 03-7.4-62/17-10 od 08. 08. 2017.

7.5. Izvanjski suradnici

Povjerenstvo angažira stručnjake raznih profila na temelju ugovora o djelu, autorskog ugovora ili ugovora o privremenim i povremenim poslovima.

U cilju transparentnog i konkurentnog angažiranja, izbor izvanjskih suradnika vrši se na temelju Javnog poziva objavljenog na zvaničnoj web-stranici Povjerenstva.

7.6. Stručna obuka uposlenih

Uposleni u Povjerenstvu uključeni su u program obuke državnih djelatnika koju organizira Agencija za državnu službu Bosne i Hercegovine u sklopu Projekta izgradnje kapaciteta državnih djelatnika na razini BiH. Uposleni u Povjerenstvu su tijekom 2017. godine bili uključeni i u druge oblike stručnog usavršavanja.

Stav Povjerenstva je da će se stručno usavršavanje uposlenih u inozemstvu odobravati samo u izuzetnim slučajevima, kada je to od značaja za rad Povjerenstva

i kada odsustvo uposlenog koji se obučava ne remeti izvršavanje plana rada Povjerenstva.

Prilog 16: *Stručna naobrazba i usavršavanje uposlenih u 2017. godini*

7.7. Smještaj Povjerenstva

Od rujna 2015. godine sjedište Povjerenstva je u Sarajevu, Maršala Tita 9a, u Zgradi zajedničkih institucija Bosne i Hercegovine.

Na temelju članka 4. stavak (2) Poslovnika o radu, Povjerenstvo je donijelo Odluku uspostavljanju ureda Povjerenstva za očuvanje nacionalnih spomenika u Banjoj Luci i Mostaru, broj 04.1-02.14-33/17-8 od 17. 07. 2017.godine.

Ured Povjerenstva u Banjoj Luci je počeo sa radom 20. 07. 2017. godine, na temelju Ugovora o zakupu poslovnih prostorija zaključenim 19. 07. 2017. godine sa GP "Krajina" a.d. Banja Luka, broj 01.3-16.4-122/17-3.

Ured Povjerenstva u Mostaru je počeo sa radom 01. 10. 2017. godine, na temelju Ugovora o zakupu poslovnih prostorija zaključenim 27. 09. 2017. godine sa Gradom Mostarom, broj 03-16.4-131/17.

8. IZVRŠENJE PRORAČUNA POVJERENSTVA

Prema Zakonu o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza za 2017. godinu, Povjerenstvu je odobren Proračun u ukupnom iznosu od 1.432.000,00 KM, od toga 1.412.000,00 KM za tekuće izdatke i 20.000,00 KM za kapitalne izdatke. Tokom godine izvršeno restruktuiranje proračuna za iznos od 16.940,00 KM , kojim su smanjeni tekući izdatci, a povećani kapitalni izdatci. Ukupno izvršenje proračuna na dan 31. 12. 2017. godine iznosi 1.093.672,00 KM, što je 76,4 % sredstava odobrenih Proračunom. U 2017. godini Povjerenstvo raspolaže sa ukupnim iznosom donacija od 710.987,00 KM. Izvršenje donatorskih sredstava u izvještajnom razdoblju iznosi 344.892,64 KM, što je 43 % odobrenih sredstava.

9. ZAKLJUČCI

Da bi se ispunio mandat definiran Aneksom 8. Op

eg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, neophodno je:

- da se ubrza postupak rješavanja neriješenih peticija iz prethodnih godina;
- da se ubrza izrada donošenje konačnih odluka za dobra upisana na Privremenu listu nacionalnih spomenika;
- da se okonča izrada Pravilnika za kategorizaciju i vrednovanje kulturno-povijesnog nasljeđa;
- da se unaprijedi suradnja sa domaćim institucijama svih razina.

Izvještava:

Mirzah Fočo,

izvršni dužnosnik

Predsjedatelj Povjerenstva

Radoje Vidović

Bosna i Hercegovina
Povjerenstvo za očuvanje nacionalnih spomenika

Broj: 13-02.14-58/18-2
Sarajevo, 12. 03. 2018. godine